

Обґрунтовано, що казка допомагає розвивати дітей, вчить їх бути добрими, чуйними не силоміць, а через висновки самої дитини. До того ж, казки служать моделями правильної поведінки для дітей, своєрідно готують їх до можливих складнощів життя.

Конкретизовано, що за допомогою казки діти мають змогу вирішити особисті проблеми у спілкуванні з друзями, родичами, знайти вихід із складних ситуацій. І наприкінці хочеться сказати що казка – джерело повчальних розваг для дітей і нескінченна тема для творчості, на що треба обов'язково звернути увагу вчителів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гриценко, І. В. Проблеми естетичного виховання молодших школярів у сучасних умовах. Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота [редкол.: Козубовська І.В. (гол. ред.) та ін.]. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. Вип. 20. С. 23–25.

2. Кальчук М.М. Українська мова в казках. *Початкова школа*. 1999. №4 с. 12.

3. Збірник українських казок. <https://vseosvita.ua/library/zbirka-ukrainskii-kazok-dla-ucniv-pocatkovoi-skoli-171110.html> (дата звернення: 05.04.23).

4. Естетичне виховання дітей та молоді: теорія, практика, перспективи розвитку: збірник наукових праць [за ред. О. А. Дубасенюк, Н. Г. Сидорчук]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 560 с.

Кочайдовська Олена Богданівна,
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Сойко Інна Миколаївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ

Сучасний учитель повинен іти в ногу з часом, розуміючи, що зі змінами в суспільстві змінюються і вимоги до викладання предмета, у тому числі української мови та літератури. « Урок – це дзеркало загальної і педагогічної культури вчителя, мірило його інтелектуального багатства, показник його кругозору та ерудиції», – так стверджував В.Сухомлинський, що насамперед

необхідно освітній процес будувати за принципом діалогу, щоб кожен здобувач освіти почувався дослідником, який самостійно здобуває знання [1].

Ідеалом сучасного навчання є особистість не з енциклопедично розвиненою пам'яттю, а з гнучким розумом, з швидкою реакцією на все нове, з повноцінними, розвинутими потребами, з добрими орієнтувальними навичками й творчими здібностями.

У зв'язку з цим зростає потреба у застосуванні особистісно зорієнтованих інноваційних педагогічних технологій.

На відміну від звичайних уроків, метою яких є оволодіння знаннями, уміннями та навичками, уроки із застосуванням інноваційних технологій найбільш повно враховують інтереси, нахили, здібності кожного здобувача освіти. На таких уроках поєднується досвід традиційних уроків – сприймання нового матеріалу, засвоєння, осмислення, узагальнення, – але у незвичайних формах.

Під час вивчення української мови та літератури слід активніше використовувати сучасні технології: ігрові, мультимедійні, проєктні, інтерактивні види і форми роботи, які стимулюють творчу активність школярів. Педагоги єдині в думці, що гра ефективно підвищує мотивацію.

Василь Сухомлинський стверджував, що «гра – це іскра, яка запалює вогник допитливості та зацікавленості». Навіть пасивний учень швидко залучається до гри. Серед видів ігор можна виділити учнів, сприяє закріпленню навчального матеріалу, розвиває умів нових умовах. Гра – мандрівка, котра сприяє осмисленню та закріпленню нового матеріалу, сюжетно – рольові ігри, в яких дії інсценуються й учні грають певні ролі. Ігри – змагання, що включають усі види дидактичних ігор. Ігри на уроці виконують пізнавальну, комунікативну, розвивальну функції, а також створюють сприятливу психологічну атмосферу. Гра розвиває важливі соціальні навички та вміння, здатність до кооперації, вчить бачити ситуацію очима інших та дозволяє одержати досвід, цінний для майбутнього життя [3].

Ефективність навчання рідної мови значною мірою залежить від чіткої та ґрунтовної організації освітнього процесу, від уміння враховувати психофізіологічні особливості школярів. Використання гри під час навчання сприяє мимовільному запам'ятовуванню мовного матеріалу й формуванню міцних навичок усного мовлення. Існують й інші функції, що реалізуються у проведенні гри – навчати мови, виховувати засобами мови, викликати та підтримувати інтерес здобувачів освіти до вивчення мови, розвивати пам'ять, мислення та уяву в дітей у процесі оволодіння ними мовою.

Гра є інструментом викладання, який активізує розумову діяльність здобувачів, дозволяє зробити освітній процес привабливим і цікавим [1].

Беручи до уваги мету уроку – гри, усю його сукупність можна поділити на три групи: навчальну, покликану перевірити рівень компетентності здобувачів освіти, розвивальну, що сприяє творчому мисленню, підвищує інтерес до вивчення мови, загострює сприйняття

навчального матеріалу, творчу, що створює умови для розширення та реалізації креативного потенціалу учнів.

Викладаючи українську мову та літературу, слід ставити перед собою мету зробити урок не лише пізнавальним, інформативним, але й цікавим, у роботі використовувати такі форми та методи навчання, які збуджують пізнавальний інтерес і стимулюють самостійне мислення здобувачів освіти. Учитель, як суб'єкт процесу навчання, вводить ігровий момент в систему навчання за допомогою творчого завдання, яке використовується в освітньому процесі для формування і розвитку інтелектуальних умінь учнів. Завдання повинні передусім мотивувати розумову діяльність учнів, пов'язану з аналізом, узагальненням, уявою, прогнозуванням, пошуком і прийняттям рішення, плануванням і реалізацією своїх дій та їх оцінкою [2].

Творчі завдання викликають емоційні переживання учнів, націлюють на самостійний вибір шляхів, способів і засобів вирішення. Для цілеспрямованого формування і розвитку інтелектуальних умінь потрібна певна система ігрових завдань, яка припускає поступове їх ускладнення. Кожне нове завдання активізує уміння, набуте раніше, і формує нове, яке належить більш високому рівню. За допомогою ігор учитель залучає учнів до творчості, керує інтелектуальною діяльністю школярів.

У процесі гри в здобувачів освіти виробляється звичка зосереджуватися, самостійно думати, розвивати увагу. Захопившись грою, діти не помічають, що навчаються, до активної діяльності залучаються найпасивніші учні. Коли вчитель використовує на уроці елементи гри, то в класі створюється доброзичлива атмосфера, бадьорий настрій, бажання вчитися. Під час гри в учня виникає мотив, суть якого полягає в тому, щоб успішно виконати взятую на себе роль. Отже, система дій у грі виступає як мета пізнання і стає безпосереднім змістом свідомості школяра.

Якщо спочатку учень цікавиться лише грою, то дуже швидко його вже цікавитиме пов'язаний з нею матеріал, у нього виникне потреба вивчити, зрозуміти, запам'ятати цей матеріал, тобто він почне готуватися до участі в грі. Гра дає змогу легко привернути увагу й тривалий час підтримувати в здобувачів освіти інтерес до тих важливих і складних предметів, властивостей і явищ, на яких у звичайних умовах зосередити увагу не завжди вдається.

На ігрових уроках діти спостерігають, порівнюють, класифікують предмети за певними ознаками, виконують аналіз і синтез, роблять узагальнення, висловлюють свою думку у зв'язній і зрозумілій формі, використовуючи термінологію. Ось декілька прикладів ігрових форм – «Ти – редактор», «Спіймай помилку», «Мовна дуель», «Гронування», «Мозаїка», «Найрозумніший», «Хто швидше», лінгвістичні загадки, мовні конкурси, та інші. Ігрові завдання можна використовувати на різних етапах уроку, тому що вони дають можливість активізувати увагу учнів, відпрацювати засвоєні знання, і зняти напруження, підвищити продуктивність роботи [1].

На кожному уроці повинен бути елемент несподіванки. Особливо популярними є рольові ігри: «Авторське крісло», «Суд над персонажем».

Застосовую такі ігри при вивченні творів: «Кайдашева сім'я», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Розігрування ситуацій за ролями імітує реальність, призначення ролей учасникам і надання їм можливості діяти, наче насправді. Кожна особа в рольовій грі має чітко знати зміст її ролі та мету гри взагалі.

Безперервний потік нової інформації, застосування комп'ютерних технологій практично в усіх галузях життя суспільства впливають на формування дитини і на сприйняття нею навколишнього світу. Тому сучасний урок вимагає від учителя творчого пошуку, нових методів подання інформації. Використання мультимедійних технологій якраз і допомагає підняти урок на якісно новий рівень, сприяє розвитку дослідницьких, аналітичних, творчих здібностей. Новітні інформаційні технології, електронні засоби навчального призначення дають можливість підвищити ефективність освітнього процесу. Уроки з використанням комп'ютера, проектора стають більш наочними і цікавими, а також дозволяють змінити саму технологію надання освітніх послуг. Електронні засоби навчального призначення забезпечують активізацію діяльності вчителя та учнів на уроці, сприяють здійсненню диференціації та індивідуалізації навчання, розвитку обдарованості, формуванню знань, посилюють міжпредметні зв'язки. Все це дає можливість покращити якість знань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пометун О. Сучасний урок інтерактивних технологій навчання., наук.-метод. посібник. К: В-во А.С.К., 2004. 192 с.
2. Богосвятська А. І. Відчувати, думати, діяти! Методична скринька прийомів рефлексії. Львів : академія гармонізації особистості, 2019. С. 47-48.
3. Богосвятська А. М. Як зробити смачний, ароматний, кольоровий урок. Метод. посібник. Львів : Академія гармонізація особистості, 2019.С. 75-76.

Кручок Вікторія Вікторівна,
*студентка 1 курсу магістратури, педагогічного факультету,
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Науковий керівник:
Сойко Інна Миколаївна,
*к. пед. наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ

Сучасне суспільство швидко змінюється у всіх сферах життя. Реформи початкової освіти підпорядковуються важливій місії, яка знаходить своє